

tænkes nogen Forretning for Sognepræsten, som maa være ham mere ubehagelig end denne, da den meget ofte vil sætte ham i den ubehageligste Situation til forskjellige Personer, det være sig nu enten af Communens Fattige eller af Communens skatteydende Beboere. Jeg troer ogsaa, at Fleertallet af Præsterne i Landet meget gjerne seer sig fritaget for denne Forretning. Paa den anden Side forekommer det mig heller ikke fuldkommen begrundet, at den Mand i Communen, som iøvrigt betroes at være Formand for Forstanderskabet, ikke ogsaa skulde kunne betroes denne Forretning; man betroer ham mange og vigtigere Anliggender i Communen, og det synes at være en inconseqvent Fremgangsmaade, naar saadanne Forretninger skulde nedlægges i to forskellige Mands Hænder. Fra hvilken Side man derfor betragter Sagen, kan jeg ikke see rettere, end at det er i det Almindeliges Interesse, at Præsten ikke uden paa de Steder, hvor det ligefrem ifølge Sogneforstanderskabets Beslutning overdrages ham, saar med disse Fattiguddelinger at bestille. Det Samme gælder med Hensyn til Correspondence og alle lignende Forretninger; thi Formanden er vistnok ligesaa vel istand til i enhver Henseende tilfredsstillende at udføre disse Forretninger, som til at udføre de andre, der paaligge ham, og jeg troer saaledes ikke, at der kan være det Allermindste at erindre imod Udvalgets Forslag i denne Henseende. Præstens Stilling bliver iøvrigt i alle andre Henseender den selvsamme som ifølge de hidtil gældende Anordninger.

Nagaard: Jeg skal alene tillade mig et Par Ord om Præstens Stilling i Sogneforstanderskabet. Det er vistnok et meget tvivlsomt Spørgsmaal, om der ikke havde været Anledning til at forandre denne Bestemmelse i vor nugældende Communalanordning, nemlig at Præsten er fast Medlem af Sogneforstanderskabet; jeg indrømmer dog meget villigt, at den Erfaring, som jeg har havt Anledning til at indsamle som Formand for et Sogneforstanderskab og Medlem af et Amtsråd, saalænge Anordningen har været til, ikke har kunnet svække min Tvivl om, at det vilde være temmelig farligt og vistnok ikke uden Be-

tænkelighed i dette Øieblik ganske at ubelade Præsten som født Medlem af Sogneforstanderskabet; det er rimeligt, at Udviklingen og Intelligenzen paa Landet i det Hele taget er paa et saadant Standpunct, at det i særdeles mange Tilfælde og paa mange Steder vilde medføre temmelig megen Risiko for Communen at undvære Præstens Hjælp ved dens Bestyrelse; men paa den anden Side kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at selv om Communen mange Steder maaskee vilde komme til at lide ikke ganske ubetydelige materielle Tab derved, at Præsten ikke ledede Sognets Anliggender, saa troer jeg dog, at denne Betragtning ikke er af saa stor Vægt som den, at det nødvendigviis i særdeles mange Tilfælde maa have en meget forstyrrende Indvirkning paa Præstens Stilling til sin Menighed, at han som et Slægs Borgemeister skal styre Communens Affairer; jeg veed imidlertid, at dette Lovforslag tildeels er blevet til ved en Overenskomst mellem de forskellige Partier, og ved en Overenskomst med Regjeringen, og jeg indrømmer derfor villigt, at det maaskee ikke havde været rigtigt at holde overmaade stærkt paa en Hovedforandring i dette Forhold; der er imidlertid en ganske enkelt Bestemmelse i den gældende Anordning, som jeg meget kunde have ønsket var bleven forandret; det er Bestemmelsen i § 11, som siger, at Præsten skal være Formand i Sogneforstanderskabet, naar han dertil vælges, og ikke af samme Grund som de andre Sogneforstandere kan undslaae sig for Formandskabet; denne Bestemmelse troer jeg rigtignok, at man uden Fare kan forandre; thi man kan vistnok forudsætte, at ingen Præst, naar han indsaae, at Sogneforstanderskabet aldeles ikke kunde undvære hans Hjælp, vilde undslaae sig for at forestaae Sognets Anliggender, saafremt han ifølge sin egen Individualitet paa nogen Maade kunde forene det med sin geistlige Stilling; det er jo vistnok, at der selv kunde tænkes Tilfælde, hvor han ikke uden Tab for Sognet kunde trække sig tilbage; men, skjøndt Præstens Individualitet er af denne Bestaffenhed, kan han derfor gjerne være en særdeles udmærket Præst, og der er vist mange, selv af de meest udmærkede Præster, som meget godt føle, at de ere lidet stiftede